

Johan Skjoldborg
Dynæs
Digte

Pilgaard
Publishing

Johan Skjoldborg

Dynæs Digte

Udgivet 2019 af Pilgaard Publishing

PilgaardPublishing.dk

Copyright © 2019 Pilgaard Publishing

Sats & layout: Michael Pilgaard

Forsidebillede: Johan Skjoldborg med husmandsstedet på Dynæs i baggrunden, 1913. Ukendt fotograf.

1. version, pdf-format

ISBN 978-87-93797-63-5 (pdf)

ISBN 978-87-93797-64-2 (ePub)

Dynæs Digte er gengivet efter *Dynæs Digte*, 1915, fra Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag. Bogen er første gang udgivet i 1915.

Enkelte stavemåder er moderniseret, og trykfejl er rettet, men ellers er teksten uforandret.

Indhold

Dynæs Digte

Krabbelejen	5
Dynæs-Kilderne	7
Rørsangeren	8
Nu drager de vilde Svaner	9
Hjemkomst	11

Folkesange

Husmandssangen	17
Hjemmet	18
Du Husmand	19
Den gamle Husmand	21
Ungkarlen	23
Hyttesang	24
Ny Signaler	26
Der vokser Skov på Heden	27
Skolesang	28
Grundlovssang	30
Kvinden	31

Forskellige Digte

Morgensang	34
Majsang	35
Syten År	36
Sommerdaw	37
Jeppes Aakjær	38
I æ Awtægtsstov	40
Hjemm fræ	42

*Idet jeg udsender disse
simple Hjem-Sange, hvoraf
nogle er bleven en Del
benyttet af Udgivere af
Antologier og Sangbøger,
beder jeg sådanne Udgivere
for Fremtiden holde sig til den
Form, Digtene har i denne
Udgave.*

*JOHAN SKJOLDBORG.
Dragør i Januar 1915.*

Dynæs Digte

Krabbelejen

Nu blomstrer Kabbelejen langs gamle Dynæs Strand;
så ensomt Borgevolden sank i Drømme,
men Kabbelejens Blomster står i den samme Brand,
og lige frisk går Hjulsøs dybe Strømme.

Her boede før en Kriger, en Sanger nu her bor;
hver Tid for nye Syner Pulsen banker;
men Kabbelejen drager sin juni-gyldne Snor
igennem alle Tidens Sommertanker.

Og Kabbelejen gror på den samme danske Eng,
hvor Bondens Føl og Plag fik Kraft i Krydset,
og hvor den blonde Pige på gule Blomstervæng
fik røde Kinder under Høslets kysset.

Vel er den ej så pragtfuld, ej på så højt et Sted
som mange andre stråler den og skinner.
Nej, i de side Enge og ved den lave Bred
beskedent hen dens Sommerdage rinder.

Dog, Kabbelejen er som det danske Lands Symbol,
så fuld af Sol og Saft og Sommervæde.
Sålænge Engen vælder og grønnes under Sol,
vil Kabbelejens Blomst vort Øje glæde.

Den træder ud i Vandet, som om til Bad den går;
den Bondepige løfter bly sin Kjole;
den ser sit eget Billed, forundret stille står
og lar sig rigtig, rigtig gennemsole.

Du kære Kabbeleje, min Barndoms Sommerfryd,
der nu mit Manddomssæde gyldent kranser,
skin trofast for din Digter som Dynæs bedste Pryd,
du Lys for Hjulsøs Bølger, mens de danser!

Dynæs-Kilderne

Nu plasker Forårets Kilder
i Hjulsø langs Dynæs Vej,
de pibler, pibler og rinder fra Væld
og fra Bakkehæld.

Og over de skrånende Skrænter
de springer i Dalen ned
med Ungdommens kådeste Latter og Leg
langs med Dynæs Vej.

Ved Nat jeg ikke kan sove
for Længsel mod Sommerliv,
for Kildernes rislende, syngende Gang,
det er Vårens Sang.

Den ene nynnende minder
så ømt om min Elskedes Røst,
den anden fremstyrter så bred og stærk
som mit Manddomsværk.

En tredie leende klukker,
en fjerde er ganske løbsk;
en femte hulker så dybt af sit Bryst
både Sorg og Lyst.

Det er den strømmende Uro,
der kommer igen hvert År,
at Mennesket aldrig dets Ungdom må
af Glemme gå.

Rørsangeren

Når Sangen er forstummet
i Bakkehældets Krat
og Græsset står i Drømme
den stille Sommernat,
da hører jeg så glad en Fugl
etsteds fra Siv og Rør i Skjul,
tvirili, tvirili, vit.

Og vandrer jeg langs Søen
med Skygger i mit Sind,
da sender den en Tone
af lyst Humør derind;
jeg standse må og lytte til
dens lille, muntre Sangerspil,
tvirili, tvirili, vit.

Og synes tung min Byrde
og Målet fjernt at nå,
da lærer den mig atter,
hvor den gynger på sit Strå;
ej et Minut den holder op,
det dirrer i dens hele Krop
tvirili, tvirili, vit.

Du kære lille Sanger,
der bor i Dynæs Rør,
gav Skænk for Sommerleje,
jeg ikke ejed før.
Min Sangerbror, min glade Ven,
kom her til næste År igen!
Tvirili, tvirili, vit.

Nu drager de vilde Svaner

Nu drager de vilde Svaner
    hen over Dynæs Vold
og Hjulsøens dybe Vande.
De drager mod Nordens Sommer,
    kommer så langvejs fra,
fra fremmede, fjerne Lande.

Se, Dagen har fundet Hvile,
    stille er Skov og Sø,
på Himlen en ensom Stjerne.
Men grant mod den gyldne Stribe
    ses over sorte Træer
den snorrette Flok i det fjerne.

De flyver så højt i Luften;
    op over Borg og By
og Tårn og Tind de fare,
som bærer en Sjæl så rolig
    ophøjet, rig og stor
den flyvende, stolte Skare.

Der toner en Sang der oppe
    over den lave Jord;
igennem min Sjæl det suser
så rent og så sælsomt stille;
    nær og forunderlig fjernt
det himmelske Orgel bruser.

De syngende vilde Svaner
svinder mod Nattens Sky,
som også min Livsdag svinder.
Hvornår vil den komme, Dødens
underlig høje Stund,
da sidste Minut udrinder?

Det kymrer mig ej, jeg frygter
Dagen og Stunden ej
og Skyggernes Hær end mindre, -
når aldrig jeg taber Flugten,
Svanernes høje Flugt,
med Orgelbrus i mit Indre.

Hjemkomst

I

Nu står jeg her, hvor jeg så ofte stod,
ved Laven grønne Landingssted,
hvis Bolværk Hjulsø skvulper mod ...

Der ligger Dynæs!

Endnu det i mit Hoved tumler,
Ekspres-Spektaklet, Hjul, der rumler
evindeligt svabakki - bakki - bakki,
og jeg har Støv og Lugt af Kul i mine Klæder,
i Sind de døde Pletter, Rejse-Rusten æder ...

Hvad har jeg med til Hjemmets stille Kyst?

Min Længsel, ak, kun den jeg har,

kun denne Sugem i mit Bryst,

Dynæs!

Min Båd den ligger klar, og rask ombord jeg springer;
jeg hastig hejser Sejl og Hatten svinger.

II

Min Båd mig bærer over dybe Vande,
som Fuglen af sin Vinge løftes
igennem den høje Luft,
hen, bort fra Verdens Larm mod stille Strande,

så blidt, som Græssets Strå af Vinden vugges
i dunkle, urtidsfjerne Drømme
ved Hjulsøens stille Bred,
hvor det af Bølgestænk på Dynæs dugges.

Når blev jeg sådan, let og fri for Sorgen
og Døgnets tunge Skygger båret
som gennem en hellig Luft?
Det var i Barnetidens skønne Morgen.

Min Båd herefter Moders Navn skal bære,
fordi du bar mig ved dit Hjerte
og siden i Kærlighed,
min lille gode, elskte Moder kære.

III

Du var en lille, stille Kvinde
med Hvergarnskjole på,
og over Håret Sirtseshuen
så smukt om Panden lå.

I vore to små, pæne Stuer
du færdedes omkring;
dit Virke øved du så stille,
som var det ingenting.

Du satte dig om Dagen trolig
til Vinduet hen at sy;
i Kone-Selskab kom du aldrig
og aldrig fjernt af By.

De mange små og store Skibe,
du så bag Fjordens Strand,
så eventyrlig svandt derude
ved Mors og Himmerland.

De hvide Sejl du langsomt fulgte
med Længslen i dit Bryst
og drømte om en ukendt, herlig,
vidunderdejlign Kyst.

Når jeg kom hjem, jeg så bag Ruden,
du sad i Bænkekrog
så stille for dig selv og læste
den gamle Salmebog.

Du løfted, kære Mor, dit Øje
og stirred over Jord,
hvor nu omkring i vide Verden
vel dine Sønner for.

Så folded du, min gode Moder,
der hvor du sad i Løn,
de knokkeltørre, kære Hænder
og bad så fast en Bøn.

Og dine dybe, rene Øjne
jeg glemmer heller ej.
De siden leded mig og lyste
som Stjerner på min Vej.

Ak Mor, hvad er vel Sønnens Sange?
Kun Blomster på din Grav.
Men Kærligheden i mit Hjerte,
den blomstrer aldrig af.

IV

Min Far, min frie, stolte Far,
der bar så højt din Pande
op over Mængdens jævne Med
og Tidens stride Vande,
fordi du havde i dig selv
så fri og glad og høj en Sjæl,
der løfted dig mod Himlen.

Du åbnede din Hyttedør
for -ismer og for -aner,
for Præster, Rigsdagsmænd såvel
som Landevejs-Kumpaner;
de var dig alle lige kær,
når ved vort Bord de sad dig nær
og Skæmt med Alvor skifted.

Da gik din Tale stundom dybt,
og var den mørk til Tykke,
du hented dog til Lyset op
så mangt et ædelt Smykke,
og af din rige, lyse Ånd
du strøede med så rund en Hånd
dit Guld til alle Sider.

Til Tider var din Tale hvas,
i Hjertets Flamme hærdet;
da skar den gennem Lavsinds Værk
så kæk og uforfærdet.
Du en usynlig Krone bar;
man følte straks hos dig, du var
en Konge i en Hytte.

V

Se, de har Flaget hejst, de ved, jeg kommer;
så festligt vajer det og vinker
højt over Hjemmets Tag ...
Å, hvad i Verden er som Dynæs Sommer!

Det gamle Æbletræ har lyst sin Krone
med forårs-skære Blomster smykket,
og oppe fra Kuplens Top
ud til mig klinger Droskens klare Tone,

mens Båden over Bølgekamme skrider,
som Buen over spændte Streng,
og Søernes friske Sus
i Sommertoner stryger Stævnens Sider.

Det også festligt i mit Hjerte synger;
ti under høje Popler ser jeg
mit lille, mit hvide Hus,
hvor Roser tæt sig op ad Muren slynger.

De blanke Ruder gennem Løvet smiler
med Solskinsblink og Velkomsthilsen;
og gennem den åbne Dør
min lille Edith ned mod Broen iler.

VI

Bølgerne nynner ved grønklædte Strand.
Her har jeg drømt og har leget i Græsset,
leget med Edith der ude på Næsset.
Grønklædte Strand!

Bølgerne nynner ved grønklædte Strand.
Her har vi siddet de Tusinde Gange,
lyttet til Søens og Fuglenes Sange.
Grønklædte Strand!

Bølgerne nynner ved grønklædte Strand.
Her har de yndigste Blomster vi plukket,
her har vi Sommerens Sol-Glæde drukket.
Grønklædte Strand!

Folkesange

Husmandssangen

Når Vinteren rinder i Grøft og i Grav,
og Rugens de krøllede Blade
sig ranker i Solen, som spejles i Hav,
jeg griber med Længsel, jeg ved knap deraf,
min Hakke, min Skovl og min Spade.

Jeg hvæsser på Stenen den rustnede Æg
og retter den bøjede Plade,
så springer jeg uden for Mur og for Væg,
hvor Marken har Klumper og Mosen har Klæg,
med min Hakke, min Skovl og min Spade.

Jeg lytter til Vårens det syngende Kor,
til Lærken den jublende glade,
vi kender hinanden fra Somren ifjor,
den kvidrer, jeg grøfter og graver min Jord
med min Hakke, min Skovl og min Spade.

Når Solen går ned i et luende Bål
bag Lyng-Hedens vidtstrakte Flade,
jeg retter min Ryg, og jeg skimter et Mål,
da blåner og blinker det blankslidte Stål
i min Hakke, min Skovl og min Spade.

Hjemmet

Min Plet af Fødelandets Jord
    kun ringe er at skue,
og snæver er min Grænses Spor;
    kun to Fag er min Stue.
Men det er mit og Marens Hjem
    i lyse Kår og trange,
og tit bag Hyld og Piles Gem
    vi synger glade Sange.

Nu lidt til lidt og småt til småt
    det vel til større vokser;
jeg pløjer Jorden dybt og godt
    med mine seje Okser.
Når Troskab adler Håndens Værk
    og Sindets bedste Tanker,
da gror i Stilhed Lykken stærk,
    da blomstrer Aks og Ranker.

Vel har jeg ikke Adelsbrev,
    af Hartkorn blot det lave,
men et min Ret og Adkomst blev,
    mit Hus, min Toft, min Have.
Og det er mit og Marens Hjem
    i lyse Kår og trange,
og tit bag Hyld og Piles Gem
    vi synger glade Sange.

Du Husmand

Du Husmand, som ørker den stridige Jord
og vover din Arm og din Bringe,
som drager det første Kulturens Spor
med Plovjernets sølvblanke Klinge,
mer Ridder du er med din barkede Hånd
end mange, der pyntes med Stjerner og Bånd
og tripper på bonede Gulve.

Du rydder til Samfundet bredere Grund
derude på Lyngen og Sandet,
du vinder dig Ager hver Arbejdets Stund
og lægger din Vinding til Landet,
men stille du øver din Dont og din Dåd;
hvor andre kun kender en Kugle til Råd,
du krummer til Tag dine Næver.

Du lærer, hvorledes man bygger sig Hjem,
du gamle og bøjede Slider!
Det lære du mig og det lære du dem,
der trætte ad Asfalten glider,
og Manddom, den banende Viljes Vægt,
du sanker i Arv til den kommende Slægt,
der fostres i Udmarkens Hytter.

Du Stridsmand, du stille Kulturens Soldat,
som ikke har Rang iblandt Helte,
som regnes for intet mod den Akrobat,
der springer i Gøglernes Telte,
for dig mine Døre jeg åbner til Fest,
kom, hvil dig og vær du min hædrede Gæst!
Med Hynder skal Bredbænken prydes.

Og segner en Dag du på Valpladsen ned,
en fremmed i Menneskevrirmlen,
og lyder ej anden Slags Tale derved
end Træfugleflugt under Himlen,
jeg søger din Grav og jeg rejser dig Sten,
en Bauta på Heden, et Minde fra en,
der synger en Sang om dit Virke.

Den gamle Husmand

Den gamle Husmand står ved Gavl
og stirrer over Vænget.
Vel er han kun en fattig Skravl,
på alle Sider stænget,
men nu han retter krøget Krop
og ryster af sin Tynge;
han lytter til, han vågner op,
han hører Lærken synge.

Han fatted ej i lange År
dens glade Toneflagren,
fordi han Sommer, Høst og Vår
stod krummet over Agren.
Nu vågner han for første Gang,
der før var stum og stille;
han nynner med, hans Røst får Klang
ved Lærkens glade Trille.

Han så kun Furen, som han drog
bag sine dorske Stude,
ej Tidens store Tanketog
i Horisonten ude.
Nu føres Hånden over Bryn;
hen over Jordens Skygger
han skuer ud; et Fremtidssyn
sig for hans Tanke bygger.

Det Syn er Løn for flittig Færd,
for ondt, han før har døjet;
det løfter sig i Morgenskær
og lægger Smil i Øjet;
det viser ham, hvad Ret og Tro
i Kærlighed kan avle;
der vil forvist en Nytid gro
rundt om ved Husmandsgavle.

Ungkarlen

Dagen den er klar, og muntert
stryger Somrens Vind forbi.
Aftnen bliver fin og stille,
jeg skal mødes med Mari'.

Ja, vi mødes alle Unge,
snart til Arbejd, snart til Lyst.
Danmarks Karle, Danmarks Piger,
vi har Somren i vort Bryst!

Frugtbar ligger Danmarks Ager,
venter som en Mø sin Ven,
og vort Mod, vor Arm, vor Styrke
drages, længes mod den hen.

Der er Plads imellem Skove
på den fede, sorte Muld;
flinke Hænder finder også
under Gyvelbusken Guld.

Vi vil rejse nye Huse,
nye Hjem fra Strand til Strand;
med de Hundred Tusind Haver
smykket skal du stå, vort Land! -

Høet står i Stak på Engen,
Åen rinder tyst forbi,
og når Klokken den er elve,
venter der jeg på Mari!

Hyttesang

(SENDEMANDSMØDE AARHUS 1911)

Vi mødes atter her fra Dal og Banke;
fra Klitter, Kær, fra Hede, Skov og Strand
vi stævner sammen, Tanke møder Tanke.

Velkommen hid til Stævnet, alle Mand!

Vor Far drog tung og ene før i Tiden
ad Arbejdsstien ind til Bondens Gård;
vi under Sang os har forenet siden;
vor Fanes friske Dug i Vinden slår.

Vi glemmer ej en lille fattig Stue
med nøgne Vægge, Gulv af stampet Ler,
med sparsomt Brændsel kun på Ovnens Grue,
i Dynen Hø og Halm for Dun og Fjer.

Endnu vi hører Stormene derude,
hvor Udmarkshytten Uvejrsdåben fik,
igennem Sprækker eller utæt Rude
den Blæst, der var vor Barnetids Musik.

Vel har vi der vor Barndomsglæde drukket,
men stundom var der trist og fattigtyst,
når Mor med bøjet Hoved sorgfuldt sukked,
mens hun den mindste trykked til sit Bryst.

Her sad vor Far så tavs og tung i Blikket,
og mørke Skygger over Panden lå -
da standsed Legen, kun Pendulet dikked;
vi vidste alle, hvad han tænkte på.

Det Hytte-Minde i vort Hjerter brænder,
det slukkes aldrig, før vi går i Grav;

derfor vi nu vil knytte vore Hænder
til Kamp for Hyttens Børn og Rettens Krav.

Nu bør den Småmand ikke længer lide;
den gamle Samfundsbygning skal i Grus;

vi stiller os i Kamp på Lysets Side
og bygger Danmarks nye Folkehus.

Ny Signaler

Der lyder ny Signaler
på Danmarks Slette hen;
til Grande Grande taler;
nu blir der Dag igen.
Du Mand fra Klit, fra Skov og Strand,
fra Hytterne ved Mosens Rand,
til Samling i det hele Land!
    Nu kommer de friske Tropper.

Hvor Fader trælsom dukked
sig under andres Åg
og Moder fattig sukked
i hendes Skammekrog,
der hejser vi det røde Flag,
der stiller samlet vi til Slag
i Kampen for den nye Dag.
    Nu kommer de friske Tropper.

Til vore Børn vi knytter
en Drøm om blide Kår;
den gennem Danmarks Hytter
på Vuggegænger går.
Den Drøm vi tar i Hjertet ind
og bærer trofast i vort Sind,
og den gir Rødme på vor Kind.
    Nu kommer de friske Tropper.

Der vokser Skov på Heden

Endnu en Gang forynger
    sig gamle Danmarks Jord;
    det suser i de unge Graners Toppe;
det suser og det synger
    om Mænd i Fædres Spor
    med stolte Viljer og med stoute Kroppe.
Der vokser Skov på Heden,
    der vokser også Mænd.

Når gamle Skove fældes,
    der før har rakt mod Sky,
    det unge frem af Undergrunden skyder;
når gamle Slægter ældes,
    der fødes atter ny,
    som Fanen svinger og som Vejen bryder.
Der vokser Skov på Heden,
    der vokser også Mænd.

Hen over Jyllands Heder
    de nye Tider gryr
    med Mandemod og stille, stærke Kvinder.
Se Skovene sig breder,
    og Folket sig fornyr;
    en Glædens Strøm igennem Brystet rinder.
Der vokser Skov på Heden,
    der vokser også Mænd.

Skolesang

(HUSMANDSSKOLENS INDVIELSE)

Som Dagning gennem Morgenluften skrider,
en Tanke skrider gennem Tiden hen.

De nye Tanker føder nye Tider,
og nye Tider fostrer nye Mænd.

De nye Mænd, fra Hytterne de kommer;
det grønnes nu, hvad skønt vi trode på,
og efter Forår altid følger Sommer
med fulde Kærner på de ranke Strå.

Vor Ungdomsskole frejdig her vi rejser
med dristig Gavl, med Friheds Høresal;
mod Tidens træge Vind den muntert knejser,
en Søjle i den nye Tids Portal.

Her anses ingen Sag for forud givet,
hver agtes, om han tvivler eller tror;
her læres det at elske selve Livet,
der efter sine egne Love gror.

Hvad er så smukt som Vinterrugens Grønne
hen over runde Bankers Fald at se?

Hvad er så rent som Engens Græs, det skønne,
og skært som Kirsebærtræets Blomstersne?

Og sig mig, hvad fik større Enfold givet
end Strå, der svajer blidt i Somrens Vind?

Man lytter, lytter længe - det er Livet,
der stille suser i ens eget Sind.

Lyt, danske Ungdom, til den Røst, som taler
forunderligt i Mandens eget Bryst;
svigt aldrig dine Ungdoms-Idealer,
thi for den fejge gives ingen Trøst.

Krum aldrig Ryg for Penge eller Præsten,
men bøj dig kun for Sjælens høje Bud,
og bøj dig dybt i Kærlighed til Næsten,
og find i Livet selv din egen Gud.

Her vil vi lære Livets vise Love,
at vi kan andre Livets Love nå;
her vil vi skærpe vore Husmandsplove,
så de igennem Dødjord let kan gå.

Så lang og dyb en Fure vil vi drage
i Fødelandets rige Fremtidsmuld,
at ingen arm og ringe mer skal klage
og ingen fattes Lykkens røde Guld.

Grundlovssang

En Juniluftning over Landet glider
en stille Modningstid til Høstens Dag;
de nye Tanker knoppes, dræer, skrider,
og Blomster skyder Folkets Frihedssag.
End pranger ej de gyldentunge Frugter,
hvis Løfter spired i vor Friheds Vår,
men grødefuldt det danske Land sig bugter;
en Juniluftning over Folket går.

Hvad før stod højt på Samfundsmagtens Tinder,
hvad fordem favned Herskerstaven ømt,
det synker ned, og magtløs bort det svinder;
de gamle Tider er til Døde dømt.
Nu stiger frem, ved Folkets Stemmer kåret,
den Rettens Magt, der lænkebunden blev,
af Troens Mod og Tidens Strømning båret
og af den Kraft, der Livets Love skrev.

De flokkes tæt, de unge og de gamle;
de læge og de lærde danner Trop;
om Fanerne sig stadig fler vil samle,
og nye Skarer slutter stedse op;
de kommer med fra Klitten og fra Kæret,
de tavse Mænd med alvorstunge Drag ...
Snart får vi Folket frem i Sommervejret,
og nær vi står ved Høstens gyldne Dag.

Kvinden

(KVINDE-DELEGERETMØDE I RANDERS)

Jeg husker end, skønt det er længe siden,
en Mørkningsstund, jeg sad på Moders Knæ;
vor Hytte gav sig under Suk og Vriden;
det rusked i det gamle Piletræ;
så vildt og farligt Fjordens Brænding brølte,
for Døren skreg uhyggeligt en Ravn;
men Verden kunde briste, thi jeg følte
mig tryk og rolig i min Moders Favn.

Og grant jeg mindes Ellen, Engens Datter,
til hvem jeg plukked gule Blomster små,
og hendes lyse, klingre Barnelatter,
som jeg endnu så ofte tænker på;
af grønne Siv hun fletted mig en Krone
og om min Tinding svalt den glide lod;
jeg syntes stolt, det var en Kongekrone,
og at min Dronning ved min Side stod.

Jeg mindes også sødt en herlig Sommer,
der drog med lyse Nætter over Strand;
så ung og dejlig duftende der kommer
vel aldrig mer en Sommer til vort Land;
da gik der to langs Strandens våde Stene,
mens Bølgen lulled sig så blidt i Blund;
ak, intet er som dette ungdomsrene,
det allerførste Kys af Pigemund.

Jeg fandt en Ven, ja Livet til mig smiler,
en Ven, der trofast ved min Side står;
i hendes Hånd min Hånd så roligt hviler,
og hendes Tale til mit Hjerte når;
gi'r Tiden Rynker, Striden nok så drøje
og dybe Hug, og Rifter Rævens Klør,
jeg ser i hendes store, klare Øje
og bliver ung og rank igen som før.

Se derfor synger jeg til Kvindens Ære,
ja, hende vil jeg elske til min Død.
Vor bedste Kammerat, det skal hun være;
hun nænsomt hele skal, hvad vi forbrød.
Derfor en Gang, når hun er fri, jeg tænker,
med mange Ting det bliver bedre fat;
den Dag, da løst er alle hendes Lænker,
jeg svinger glad og højt min Kunstnerhat.

Forskellige Digte

Morgensang

Hvem er det, der bryder Nattemørkets Dvalering?
Dagens Yngling er det, Luften hvidner vidt omkring.

Se, han kommer, Kornet duver, Duggen svinder hen,
Kløverbladet står som nyt, så grønt og rent igen.

Om hans Læbe Smilet hviler som et Sejersbud.
Gyldent lyser langt hans muskelspændte brune Hud.

Morgenrødens Farveskær har lagt sig på hans Kind.
Øjet skinner stort og blankt i Morgnens friske Vind.

Frem han skrider, Solens Barn, med Stråler i sit Hår.
Høvdingsmærket på hans klare Pande skrevet står.

Ud af Nattens Tavshed frem i Dagens Lyd og Larm
bærer højt han Lysets Fakkelt i sin stærke Arm.

Alle Stemmer tav i Nat, de sank i Drøm og Blund.
Dagens Tunger taler nu i Morgnens glade Stund.

Månen er et blegt Metal, men Solen er af Guld.
Tavshed er en Skygge kun, men Talen underfuld.

Natten er en Dødens Sti, men Dagen Livets Port.
Natten spørger intet om, men Dag: Hvad har du gjort?

Livet kalder på vort Mod og på vort Hjertes Slag,
derfor er det dig, jeg elsker, unge stolte Dag!

Majsang

Hvad er det, der lysner i Skovbrynet frem
og blinker på Bølgen ved Kyst?
Hvad er det, der smiler for Øje og Kind
og jubler og ler i mit Bryst?
Det er Maj, der er kommen til Danmarks Land
med Sol over Bakker og Dale,
med Blink til hvert Øje og Lys til hvert Sind
og Glans til hver Sang og hver Tale.

Hvad er det, der ånder fra bristende Knop
og damper fra Markernes Muld?
Hvad er det, der dufter fra Jomfruens Hud
af Sødme så underfuld?
Det er Maj, der er kommen til Danmarks Land
med frodige, knopfulde Ranker,
med Grøde til Ungkarlens Skulder og Lænd
og Krydder til Pigernes Tanker.

Hvad er det, der nynner fra blånende Fjord
og suser i Havsøen højt?
Hvad er det, der klunker ved Skovbækkens Bred
og klinger i Solsortens Fløjt?
Det er Maj, der er kommen til Danmarks Land
med Toner, der liflige strømme,
med Klange til Længsler og lysende Håb
og livsdybe Menneskedrømme.

Syften År

Hvor Dagen vælder rig og god
med Blomstervrimlen for min Fod
og Skyens hvide Tinder,
og Vinden om min Øreflip ...
og Solen kysser begge mine Kinder.

Se Sommerfuglens Flagrespil!
Hvorhen mon den vel flyve vil?
Jeg tror, den sikkert finder
sig snart en Blomst med Honningdug ...
mens Solen kysser begge mine Kinder.

Hør, Kukkeren i Engen slår.
Hvad er det dog, den Kukmand spår?
Hvad er det, der mig minder
om noget, jeg engang har drømt? ...
Å, Solen kysser begge mine Kinder.

Ranunklen kysser Græssets Strå;
jeg kysser selv den blanke Å,
hvor frisk og klar den rinder
med Smilehuller her og der ...
men Solen kysser begge mine Kinder.

Sommerdaw

Sommeren er en skønne Ti',
så er da Fowlen så glåh og fri,
så flywer også den bette Bi
te' oll' de Blomster, blå og røde.

Lywet er hverken Pin' hell Plaw,
a er nu midt i min Sommerdaw,
a lier også så godt at draw
te' oll' de Blomster, blå og røde.

Pigerne gror som Blomster op;
no'n har en Fletning og no'n en Top,
no'n er en Rose og no'n en Knop
- oll Slaws Blomster, blå og røde.

Sig mig en Gang, hvad Sol vild' mjen',
hvis den en långele Daw skuld' tjen'
uden at smile til Pigern' og skjen'
på oll' de Blomster, blå og røde?

Solskin og Sommer, Tidsfordryw!
Smiler En til'et, det hvidsker blyw,
det er jo Glæderne ved Ens Lyw
og oll' de Blomster, blå og røde.

Jeppe Aakjær

En Dag det tystned i de danske Skove;
brat standsed Hedens Sangerkor sit Spil;
ja, selve Bønderne bag deres Plove
med hældet Hoved lytted uvist til;
det var, da Du steg op af Lyngens Buske
med Næbet mod det friske Morgenvejr
og sang en Tone, man vil længe huske,
mens Duggen drypped fra din Vinges Fjer.

Der gik et Suk igennem Rugens Ager;
ved dine Sange friedes det ud;
den gamle Gård igen blev ung og fager,
og Hylden skød af Glæde nye Skud.
Den Skønhedsdrøm fra Livets Morgenrøde,
som også Bondens Hjerter bar i Løn,
skønt Dagens Trældom tynged den til Døde,
fik atter Liv ved Bondens egen Søn.

Jeg fik din Bog i Hånd og op den lukked. -
Hvor blev dog, Digterbro'r, mit Hjerter glad!
Det var jo Aks, som Du ved Vejen plukked;
som Markens Blomster dufted dine Kvad.
Syng, kære Ven, mens Dagens Timer rinder,
som Du har sunget nu, og når en Gang
din Svaneflugt bag Livets Kiming svinder,
Du synger os måske din bedste Sang.

Fra mine Klitter så jeg, hvor Du sloges;
det lo og klang af Jubel i mit Bryst.
Du blev en Fælle, og jeg mod dig droges;
for Småfolks Ret vi sammen tog en Dyst.
Vi tjener begge under samme Fane;
hvor Kampen stod, endnu den stadig står,
mod Tankens Tvang, mod Tryk og gammel Vane,
som krøged vore Fædre Hundred År.

Du blev min Ven, og når Du nu dig bygger
dit Hus, som det sig bør, på Bondejord,
hvor indendørs din egen Nanna hygger,
min Tanke under Gavlens Tagskæg bor.
Og Du vil glædes, véd jeg, når til Sommer
jeg om ad „Jenle” lægger mit Bestik,
og stå i Karmen, når jeg til dig kommer,
og spejde med dit dybe, tunge Blik.

I æ Awtægtsstow

A sidr nu her i min Awtægtsstow,
å oll min gue gammel Venner
så småt er listet o Ste' hen å sow,
å derfor er a så jenner,
for Mett' Mari' er også hen.

Ja, såmænd er hun så,
Mett' Mari' hun er hen.

Hun sørred for, En fik nøj te æ Brø';
hun glemt ett Mis, den bett' Stakel;
der var ingenting, der ved hin' mått' li' Nø,'
hun re' æ Seng å pas't Ka'kel.

Hun var endda så skidt te Gångs.

Ja såmænd var hun så,
hun var ring' te å go.

Men da hun var i hin' Ungdomsdaw,
I skuld' ha' sit, hun kund' vend' sæ
i Dåns, ved Arbejd, i Mark å i Haw,
å et' med lidt hun kund' lænd sæ.

Men En blywer gammel hen epo.

Ja, såmænd gør En så.

Blywer gammel hen epo.

Nu sidr a her, å a præter mæ'm siel,
for hvem har Stænd å hør' po mæ,
å når æ Klokk' den slår hal' å slår hiel,
a tøgges li'som de kan ro mæ.

Å ja, så långsom Tiden går.

Ja, såmænd gør'en så.

Mett' Mari' hun er hen.

Se hun å mæ vi kund' pråt mæ hinån
om Dawn såvel som æ Nætter.
Men når a vend'r mæ i Seng nu hver Ståend,
så er der ett å hør etter,
uden æ Klokk' skuld' træf å slå.
    Nej, såmænd er der ett,
    Mett' Mari' hun er hen.

Hjemm fræ

(HANNÆSBOMÅL - VED SPROGSKELLET)

A howe godt mi bette Ti
we Fåes å Mues Hænd,
wor Huws i Læ we Præjstens Haww
å tæt we Fywestråend.

En Strænd, dæ gjik fræ Gorbækshag'
å uwd i Hollemtång;
den Strænd i Bowt å Wigh a wild'
mæ ajer nødde prång.

Stienpekkern ga sæ wåndt for Ægg
mell Skrabskjæl å broged' Stien,
å Rylen klawed sæ å rend
po hinne Rångel-Bien.

Men Fywren den wa no de bæjst;
sin a wust op til Mand,
a oller hår en Fywer sit
som uwd for Øsløs-Land.

Den skjywter gal å gue, som Folk
di skjywter Sindlaw te;
a tøgges oller, a hår sit
nøj Wond så wild som de!

Å manne skjønn Ting hår a sit,
som Suelen skjennt epo,
men oller hår a sit nøj Wond
som de så blånk å blo.

Di skjønnest Lannd', te a weed o,
ku sies fræ wo Strænd,
Lyw å Fuwr å Hemmerland
å Mohs po hywer Hænd.

Å oll di Skjib, dæ sejlt fobi,
å Feskebohd i Rænd
når de tow uwd fræ Øsløs-Land
en Sommer-Awtienstænd.

Dæ gjik i Fywesih' wi Knæjt'
å wåjed låndt å læng,
Jens Skrædders Jenns å Sørens Nihls
å oll di ajer Dræng.

Wi wåjed møj, wi fesked Ræ,
o Kræbs dem fæk wi nøj,
den Ti Mads Towdal gjik mæ Glijb
å Pier han browt æ Krøij.

We Fywren uwnt wi, å wi sow
we Sjøngen å we Suws.
A howe godt mi bette Ti,
mi Fåes å Mues Huws.

**Find flere gode bøger på
PilgaardPublishing.dk**